

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

školní rok 2020/2021

Vypracoval:	Mgr. et Mgr. Markéta Hujerová, ředitelka školy
	Mgr. Eva Pipková, zástupkyně ředitelky školy
	Mgr. Vendula Kročilová, školní metodik prevence
Schválil:	Mgr. et Mgr. Markéta Hujerová, ředitelka školy
MPP nabývá platnosti dne:	1. 9. 2020
MPP nabývá účinnosti dne:	1. 9. 2020

Čl. I Úvodní ustanovení

Preventivní program je základním nástrojem v realizaci preventivních aktivit v mateřské škole a v základní škole.

Realizace PP je pro školy závazná a podléhá kontrole České školní inspekce.

Preventivní program je školou zpracován na základě personálních, věcných a materiálních podmínek školy, zkušeností pedagogických pracovníků školy a platných dokumentů. Všechny metodické pokyny jsou k nahlédnutí v ředitelně školy.

Preventivní program je pravidelně jednou ročně vyhodnocován. Sledována je celková účinnost preventivního programu (do jaké míry bylo dosaženo stanovených cílů) i jeho průběh (jak program postupoval). Měřena je také efektivita jednotlivých aktivit, které byly v rámci preventivního programu realizovány.

Tento minimální program zahrnuje pouze základní osnovu práce s dětmi a žáky a je ve svém obsahu pro pracovníky školy závazný. Průběžně bude upravován, rozšiřován a aktualizován podle situace ve škole, konkrétních problémů, podmínek a možností školy. Budeme se stále více zaměřovat na bezpečné klima v naší škole.

Čl. II Rizikové formy chování, koordinátor PP, cílová skupina a cíle PP

1. Mezi rizikové formy chování u dětí a mládeže pro potřeby tohoto pokynu zařazujeme širokou škálu výchovných problémů, výchovných poruch a poruch chování, a to včetně zneužívání návykových látek. Primární prevence rizikového chování u dětí a žáků se zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování dětí a žáků:
 - a. agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedii, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie,
 - b. záškoláctví,
 - c. závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling,
 - d. rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů,
 - e. spektrum poruch příjmu potravy, negativní působení sekt,
 - f. sexuální rizikové chování.

2. Koordinátor PP: Mgr. Vendula Kročilová

3. Cílová skupina:
 - a. všechny děti a žáci školy,
 - b. všichni zaměstnanci,
 - c. zákonní zástupci všech dětí a žáků,
 - d. školní metodik prevence.

4. Cíle PP:
 - a. zvyšování odolnosti dětí a žáků proti rizikovým formám projevů chování,
 - b. snižování rizika a vlivů, které narušují zdravý osobnostní a společenský vývoj dítěte i žáka,
 - c. osvojování základních kompetencí v oblasti zdravého životního stylu, prevence a rozvoj dovedností, které vedou u dětí a žáků k odmítání všech druhů sebe-destructivní, projevů agresivity a porušování zákona,
 - d. zapojení všech zaměstnanců školy do realizace Preventivního programu,
 - e. průběžné vzdělávání a sebevzdělávání pedagogů v této oblasti,
 - f. udržování prevence jako nedílné součásti celého výchovně vzdělávacího procesu,
 - g. aktualizování informační nástěnky z oblasti prevence,
 - h. motivování dětí a žáků ke smysluplnému využívání volného času, seznamování s nabídkou volnočasových aktivit a jednorázových akcí,
 - i. seznamování dětí a žáků se zdravým životním stylem a jeho zásadami, zakotvení zdraví jako důležité životní hodnoty, kterou je třeba chránit,
 - j. uvědomování si možných nebezpečí a možností, jak se těmto nebezpečím vyhnout,
 - k. podporování zdravého sebevědomí dětí a žáků, práce s emocemi a rozvoj sebepoznání,

- l. rozvoj sociálních kompetencí dětí a žáků, vytváření kladných životních postojů, etických norem chování,
- m. vytváření zdravých sociálních vztahů mimo rodinu, vytváření a respektování pravidel soužití ve škole, ve třídě - bezpečné klima,
- n. podporování spolupráce s rodinou a jednotného výchovného působení na dítě a žáka,
- o. průběžné rozšiřování nabídky vhodné literatury pro děti, žáky i pedagogy,
- p. spolupráce s institucemi aktivními v oblasti prevence,
- q. seznamování s technikami obrany proti manipulaci, řešení konfliktů, zvládání stresu.

Čl. III Hlavní aktivity školy

1. Odpovědnost za systematické vzdělávání školních metodiků prevence a dalších pedagogických pracovníků v metodikách preventivní výchovy, v netradičních technikách pedagogické preventivní práce s dětmi a mládeží (interaktivní techniky, nácviky praktických psychologických a sociálně psychologických dovedností, techniky rozvíjení osobnosti, metody vytváření pozitivních vztahů mezi žáky apod.) a v řešení problémových situací souvisejících s výskytem rizikových forem projevů chování.
2. Systémové zavádění etické a právní výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu a jiných oblastí preventivní výchovy do výuky jednotlivých předmětů a do integrovaných bloků v předškolním vzdělávání, ve kterých ji lze uplatnit.
3. Uplatňování různých forem a metod působení na jednotlivce a skupiny dětí a žáků zaměřených na podporu rozvoje jejich osobnosti a sociálního chování.
4. Vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času dětí a žáků.
5. Spolupráce se zákonnými zástupci a osvětová činnost pro zákonné zástupce v oblasti zdravého životního stylu, v oblasti prevence problémů ve vývoji a výchově dětí a žáků.
6. Průběžné sledování konkrétních podmínek a situace ve škole nebo školském zařízení z hlediska výskytu rizikových forem projevů chování a uplatňování různých forem a metod umožňujících včasné zachycení ohrožených dětí a žáků.
7. Diferencované uplatňování preventivních aktivit a programů speciálně zaměřených na jednotlivé rizikové skupiny dětí a žáků.
8. Poskytování poradenských služeb školního metodika prevence dětem, žákům a jejich zákonným zástupcům a zajišťování poradenských služeb specializovaných poradenských a preventivních zařízení pro děti, žáky, zákonné zástupce a učitele.

Čl. IV Další aktivity

1. Navozování příznivého psychosociálního klimatu v kolektivu třídy i školy – výlety, návštěvy divadla, kina, koncerty, výstavy, besedy, zotavovací pobyty, projekty, důležité dny v životě školy.

cílová skupina:	děti, žáci školy
termín:	září - červen
zodpovědná osoba:	ŘŠ, zástupkyně ŘŠ, učitelky

2. Příprava interaktivních her posilujících sebevědomí dětí a žáků, jejich komunikaci, rozhodování a odpovědnost (zotavovací pobyt).

cílová skupina:	děti, žáci školy
termín:	květen - červen
zodpovědná osoba:	vedoucí zotavovacího pobytu, učitelky

3. Osvojování a upevňování základních návyků v rámci zdravého životního stylu – hygiena, životospráva, sdělení základních informací z oblasti prevence.
4. Zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení.
5. Všestranný rozvoj osobnosti dětí a žáků, základy etické a právní výchovy.
6. Soustředěnost na včasné diagnostikování rizikového chování ve třídních kolektivech.
7. Rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit problémy a konflikty – komunitní kruh, rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umění říci ne – rozvoj komunikace.
8. Nabídka volnočasových aktivit (zájmové kroužky) – žákům jsou v době po vyučování nabízeny zájmové kroužky, které vedou pedagogové školy, nabídka zájmových kroužků je zveřejněna na webových stránkách školy.

cílová skupina:	žáci školy
termín:	říjen - květen
zodpovědná osoba:	ŘŠ, třídní učitelé

9. EVVO – sběr papíru, plastových lahví a víček, třídění odpadu, Uklidíme Česko.

cílová skupina:	děti a žáci školy
termín:	květen - červen
zodpovědná osoba:	Daria Hlaváčková

10. Účast v soutěžích literárních, výtvarných, sportovních, dopravních jako podpora rozvoje zájmů i fyzické zdatnosti dětí a žáků.

cílová skupina:	děti a žáci školy
termín:	září - červen
zodpovědná osoba:	všichni vyučující

11. Zaměření pozornosti na projekty prevence organizované ve spolupráci s PPP Ústí nad Orlicí (Před tabulí, za tabulí, Stonožka...).
12. Organizování akcí směřujících k oživení klimatu ve škole a zpříjemnění školního prostředí zábavnou formou (ekologický den, karneval).
13. Rozšiřování literatury, předkládání vhodných literárních textů dětem i žákům.
14. Dopravní výchova je součástí Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání i Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (téma bezpečnosti v silničním provozu se stalo nedílnou součástí základního i předškolního vzdělávání), žáci všech ročníků absolvují přípravu v dopravní výchově (včetně jízdy na kole - dle možností).

cílová skupina:	děti a žáci školy
termín:	květen - červen
zodpovědná osoba:	třídní učitelé

15. Začleňování výchovy ke zdravému životnímu stylu a oblastí preventivní výchovy do výuky jednotlivých předmětů a do všech integrovaných bloků MŠ, výchova k osobní hygieně, k hygieně stravování, k základům zdravého způsobu života – cvičení, otužování, pobyt v přírodě, prevence poruch příjmu potravy.

cílová skupina:	děti a žáci školy
termín:	září - červen
zodpovědná osoba:	všichni zaměstnanci

16. Seznamování dětí a žáků se základy poskytování první pomoci, zdravotní prevence: spolupráce s LDN – Den hygieny rukou, akce zaměřené na první pomoc.
17. Vytváření různých modelových situací – jak se chránit, získat pomoc pro sebe i druhé, znát důležitá telefonní čísla.

cílová skupina:	žáci 3., 4., 5. ročníku
termín:	květen, červen
zodpovědná osoba:	školní metodik prevence, třídní učitelé

18. Seznamování s možným nebezpečím, které by dětem a žákům mohlo hrozit od neznámých osob se zaměřením na nácvik chování v možných situacích formou hry.

cílová skupina:	děti a žáci školy
termín:	září - červen
zodpovědná osoba:	učitelé

19. Beseda s policií nebo s hasiči na téma:

- a. šikanování a kyberšikana v rozsahu 1 – 2 hodin dle věku žáků 3., 4., 5. ročník,
b. bezpečnost na ulici a v dopravě MŠ, 1., 2. ročník,

cílová skupina:	děti a žáci školy
termín:	II. pololetí
zodpovědná osoba:	školní metodik prevence

Čl. V Aktivity specifické pro mateřskou školu

1. Aktivity specifické pro mateřskou školu budou zaměřeny na tyto vzdělávací oblasti:

- a. biologická oblast - Dítě a jeho tělo
- systematický rozvoj dovedností, které vedou k vytváření a osvojení zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu,
 - rozvoj fyzické a psychické zdatnosti,
 - podpora zkušeností, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit,
 - osvojení si poznatků o těle, výchova ke zdraví (zdravotní prevence), osobní a duševní hygiena, výživa,
- b. psychologická oblast - Dítě a jeho psychika
- rozvoj komunikativních dovedností,
 - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti),
- c. interpersonální oblast - Dítě a ten druhý
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem, prosociálních postojů,
- d. sociálně-kulturní oblast - Dítě a společnost
- schopnost přizpůsobení se životu v sociální komunitě, vnímavý a otevřený vztah,
 - k okolnímu světu, schopnost přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se,
 - vytváření základů aktivních postojů ke světu,
 - rozvoj tvořivosti a estetického cítění,
- e. enviromentální oblast - Dítě a svět
- seznamování s místem a prostředím v němž dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu.
2. Kompetence podpory zdraví a zdravého životního stylu jsou zahrnuty ve všech klíčových kompetencích uváděných v RVP PV. Zaměřujeme se zejména na:
- a. kompetence k učení - motivace k aktivnímu poznávání a k prožitkům,
- b. kompetence k řešení problémů – podpora sebezvývoje, získávání zkušeností, prožitkové učení,

- c. komunikativní kompetence - chápání a vyjadřování myšlenek, prožitků a postojů různými formami (gesty i slovy), rozvoj tvořivosti a estetického citění, systematický rozvoj dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu a zdravotní prevence,
 - d. sociální a personální kompetence – rozvoj sebedůvěry, samostatnosti a sebejistoty, schopnosti přizpůsobit se životu v sociální komunitě, schopnosti přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se,
 - e. činnostní a občanské kompetence – vytváření a respektování pravidel soužití v heterogenních skupinách.
3. Dílčí cíle v oblasti prevence v mateřské škole jsou zahrnuty do všech integrovaných bloků a směřují k dosahování klíčových kompetencí. Budou zařazovány během roku podle aktuální situace, dle potřeby se k nim učitelky budou vracet.

Ve zvýšené míře jsou preventivní činnosti zahrnuty zejména v těchto integrovaných blocích:

- a. Rybička a kamarádi ve školce jsou spolu rádi
 - vzdělávací obsah se vztahuje k adaptaci dětí v novém prostředí se začátkem školního roku,
 - zaměřujeme se na hry, které dětem pomohou tyto počáteční těžkosti překonat, šťastně a úspěšně se sžít s novým prostředím, stejně jako na hry a činnosti, které v nich probudí důvěru k sobě i ostatním,
 - snažíme se, abychom vytvořili atmosféru, ve které děti budou navazovat a prožívat zdravé kamarádské vztahy a naučí se je dále rozvíjet.
- b. Ve školce jsem v pohodě, jako ryba ve vodě
 - vzdělávací obsah je zaměřený na vytváření a respektování pravidel soužití ve třídě,
 - v průběhu činností děti zábavnou a živou formou společně vytváří základní pravidla chování a života v mateřské škole, která jim pomohou uvědomit si, jak nezastupitelnou úlohu každé z nich má ve skupině, naučí je pozitivnímu vyjadřování,
 - snažíme se, abychom vytvořili atmosféru, ve které děti budou prožívat zdravé kamarádské vztahy a dále rozvíjet.
- c. Šplouchá čistá vodička, zdravý buď jak rybička
 - vzdělávací obsah je zaměřen na seznámení dětí s lidským tělem a péčí o něj,
 - vedeme děti ke zdravému životnímu stylu, ochraně před úrazy a rizikovým chováním,
 - snažíme se, aby děti získaly jasnou představu nejen o své fyzické stránce, ale i o poznávání vlastní osobnosti,
 - nabízíme dětem hru na lékaře a nemocnici tak, aby se děti zbavily zbytečných obav z lékařského ošetření.
- d. Ryba plave vodičkou, my půjdeme cestičkou
 - vzdělávací obsah je zaměřený na dopravní výchovu dětí, vztahuje se i k prohlubování znalostí o základních pravidlech bezpečnosti,
 - děti poznávají dopravní prostředky a různé způsoby cestování, seznamují se s elementárními pravidly silničního provozu důležitými pro jejich zdraví a osobní

bezpečí, prací policie (eventuelně hasičů), v praktických situacích procvičují zásady chůze po chodníku a vozovce, přecházení, reakci na světelné signály, poznávají některé důležité dopravní značky,

- součástí tématu mohou být i výlety do okolí mateřské školy (pěší, s využitím MHD eventuálně železnice), Den na kolech na školní zahradě apod.

e. Zdalipak to rybka ví, že žijeme v Rybitví

- vzdělávací obsah je zaměřen na poznávání bezprostředního okolí dítěte a uvědomování si sounáležitosti s místem a prostředím, ve kterém dítě žije,
- děti se seznamují s obcí Rybitví, její historií a zajímavostmi,
- v rámci spolupráce s obcí připravujeme některé akce např. Vítání nových občánků, výstavy dětských prací na obecním úřadě či v místní prodejně,
- součástí bloku je i poznávání širšího okolí obce, děti mohou vyrazit na výlet do Pardubic, Lázní Bohdaneč apod.

f. Oslav s námi maličko svátek dětí, rybičko

- vzdělávací obsah se zaměřuje na to, aby se děti dokázaly těšit z hezkých a příjemných zážitků souvisejících s oslavami MDD,
- dětem věnujeme celý týden oslav – připravíme výlet, karneval v maskách, společné zábavné odpoledne se zákonnými zástupci apod. (záměrem je radostně prožívat společné chvíle s kamarády i rodinou),
- děti se seznamují s existencí různých kultur a etnických skupin, národností, učí se chápat, že každý z nás je jiný a přesto jsme všichni stejní.

Čl. VI Aktivita pro zákonné zástupce

1. Seznámení zákonných zástupců s PP školy a se školním programem proti šikanování v rámci třídních schůzek.

termín:	září
zodpovědná osoba:	učitelé

2. Nabídka konzultačních hodin třídních učitelů, individuálních konzultací s učitelkami v MŠ.

termín:	v průběhu školního roku
zodpovědná osoba:	ŘŠ, třídní učitelé, učitelky MŠ

3. Nabídka propagačních materiálů v rámci prevence.

termín:	září - červen
zodpovědná osoba:	ŘŠ, učitelé

4. Seznámení zákonných zástupců s postupem školy v případě problémů dětí a žáků.

termín:	září
zodpovědná osoba:	ŘŠ, třídní učitelé a učitelé

5. Kontaktní adresy – umístění na webových stránkách školy: Preventivní program školy.

6. Možnost účastnit se zájmových kroužků, mimoškolních aktivit a nadstandardních aktivit.

Čl. VII Společné volnočasové aktivity pro zákonné zástupce, děti a žáky

1. Lampionový průvod: Putování za svatým Martinem.

cílová skupina:	děti a žáci školy, rodiče, veřejnost
termín:	listopad
zodpovědná osoba:	ŘŠ, učitelé

2. Adventní a vánoční dílny, zpívání u stromečku.

cílová skupina:	děti a žáci školy, zákonní zástupci, veřejnost
termín:	listopad, prosinec
zodpovědná osoba:	ŘŠ, učitelé

3. Keramická dílna v MŠ.

cílová skupina:	děti MŠ, zákonní zástupci, veřejnost
termín:	březen
zodpovědná osoba:	ZŘŠ, učitelé

4. Týden oslav k svátku dětí.

cílová skupina:	děti a žáci školy, zákonní zástupci, veřejnost
termín:	květen, červen
zodpovědná osoba:	ZŘŠ, učitelé

5. Rozloučení s předškoláky.

cílová skupina:	děti a žáci školy, zákonní zástupci, veřejnost
termín:	červen
zodpovědná osoba:	ZŘŠ, učitelé

Čl. VIII Očekávané výstupy a výsledky

1. Všichni pedagogové důsledně povedou evidenci realizovaných preventivních aktivit formou zápisu do „Přehledu preventivních aktivit“ uloženou v třídní knize dané třídy, což umožní koordinátorovi prevence snadný přehled, na kterou oblast je třeba v této třídě ještě prevenci zaměřit a jakých metod či postupů využít.

výstup:	statistická analýza výsledku s komentářem
---------	---

2. Třídní učitelé povedou přesnou evidenci neomluvené absence žáků a dětí s povinným předškolním vzděláváním včetně opatření, která byla provedena k zamezení pokračování absence.

výstup:	analýza a interpretace výsledku s komentářem
---------	--

3. Učitelé budou evidovat spolupráci rodin svých žáků a dětí se školou, zájem o dítě, možnosti rozšíření spolupráce či potřebu přizvat ke spolupráci další odborníky.

výstup:	analýza a interpretace výsledku s komentářem
---------	--

4. Všichni učitelé budou sledovat prospěch a chování dětí a žáků, při sebemenším zhoršení budou konzultovat s kolegy a zároveň budou informovat zákonné zástupce dítěte nebo žáka.

výstup:	závěrečná zpráva
---------	------------------

5. Metodik prevence ve spolupráci s ŘŠ a vyučujícími zhodnotí v závěru školního roku aktuální situaci ve škole, plnění a účinnost PP.

výstup:	závěrečná zpráva
---------	------------------

Čl. IX Kontakty

<http://www.klickevzdelani.cz>

<http://www.vychovakezdravi.cz>

<http://www.odrogach.cz>

<http://www.drogovaporadna.cz>

<http://www.drogovyserver.cz>

<http://www.mvcz.cz>

<http://www.msmt.cz>

<http://www.nidm.cz>

<http://www.ceskaskola.cz>

<http://www.drogy-info.cz>

<http://www.linkabezpeci.cz>

<http://www.azrodina.cz>

<http://www.plbohnice.cz>

<http://WWW.sikana.org>

<http://www.azrodina.cz>

<http://www.internetporadna.cz>

linka bezpečí 800 155 555

rodičovská linka 40 111 234

linka vzkaz domů 800 111 113, 724 727 777

internetová linka ilb@linkabezpeci.cz

Čl. X Přílohy

Příloha č. 1: Školní program proti šikanování

.....
Mgr. et Mgr. Markéta Hujerová
ředitelka školy

.....
Mgr. Vendula Kročilová
školní metodik prevence